יום ב', כ"ט בחשון תשס"ד (24 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

המשך דברינו מאתמול, על **בניין העם בארצו**:

הדרך בין להכיר באמת זו לבין ליישם אותה, היא דרך ארוכה אולי, לפחות לרוב העם היהודי. אבל הצעד הראשון הוא להכיר. הצעתנו לפני כמה ימים "**לקחת חבר לבית כנסת**" [לשים לב, לא אמרנו – לתפילה, כי זה דבר שחלק מהעם עדיין מרגיש ניכור מסויים ממנו.] היתה מבוססת על שני רעיונות:
א) זאת דרך קלה ומשמעותית ביותר ל**הזדהות** עם אחינה שבצרה, והם, אגב, לא רק בתורכיה; ו-
ב) בשעת צרה, **במקום להתפזר** כולנו לחדרים אטומים, הדרך היעילה ביותר להינצל מצרה היא – **להיות ביחד**! זאת התשובה היהודית המסורתית. במלחמות ישראל, עד אותה מלחמה הנ"ל, היינו ביחד במקלטים. ומי שמצא לנכון להתפלל – התפלל. במלחמת המפרץ – בגלל הוראת צה"ל – נפרדנו זה מזה. כאילו לומר, "אם אין אני לי, מי לי!" אבל את המשך לימוד זה, לכאורה שכחנו: "וכשאני לעצמי, מה אני?"
לכן, למרות הוראת הצבא גם בסיבוב השני של מלחמת המפרץ להתכונן כמקודם להיכנס לחדרים אטומים, ביקשתי מרב הקהילה שלנו לאשר התכנסות בבית הכנסת לאמירת תהלים כל פעם שיש אזעקה. הדבר לא הגיע למבחן אמת, ב"ה, אך אין לי ספק שחובת השעה היא שיהודים יהיו ביחד:
"הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד!" [תהלים קל"ג 1]

קיבוץ הגלויות הוא לא רק סיסמא, הוא לא רק חובה. הוא גם, ובעיקר, זכות.
השם יתברך יצר את התנאים בהם ירצו היהודים לחזור למולדת להיות ביחד, לחיות ביחד ולבנות ביחד. בניית העם במולדתו, כאשר העם פוזר לפני דורות רבים ל"מדינות אטומות" – הנפרדות זו מזו – אין בה הצלחה מובטחת מראש. קיבוץ הגלויות הוא רק הצעד הראשון, כמו לאסוף את החומרים השונים הדרושים לבנייה למקום אחד. אז, ורק אז, מתחילה מלאכת ההרכבה. בניין חומרי זה עניין של ימים או חודשים בלבד, תלוי בגודל הפרוייקט.
בבניין של חומר, צריכים קבלנים שונים למגזרים שונים – אחד לשלד, אחד לריצוף, אחד לנגרות, אחד לחשמל וכו'. כל אחד מתמצא בתחום שלו. וחשוב שיהיה תיאום ביניהם. אך חשוב לא פחות שאחד לא יזלזל בעבודה של השני. אם כן, הבניין לא יקום. זאת עבודת בעל הבית – לתאם בין הקבלנים השונים, לדאוג לכך שכל אחד גם מבין את חלקו וגם רואה את התמונה הכוללת, במידת הצורך. בעל הבית גם צריך לדאוג שכל אחד מרגיש שתרומתו לבנייה היא תרומה חיונית ביותר, שבלי זה הבניין לא יוכל למלא את תפקידו כראוי.

זה המשל. והנמשל?
בניית עם. כאשר יוצאים מהחדרים האטומים, ויש בנו זהות לאומית אחת, אזי מתחברים שוב אחד לשני וממשיכים כמקודם. אך, כאשר יוצאים מ"מדינות אטומות", כל אחד עם המנהגים שלו והמסורת שלו – ובאים למקום אחד, ההתחברות בינינו אינה פשוטה. גם כאן יש 2 "גירסאות מקובלות" – להתמזג לגמרי, כך שנוצרת זהות לאומית חדשה אחת – זאת הגישה הרווחת בצבא בפרט ובמדינה בכלל. או, שכל אחד ישמור על מסורת אבותיו, מתוך אמונה כי זה מה שהציל את היהודים במשך הדורות. גישה זאת נמצאת יותר בדברים הקשורים לענייני אישות, חינוך ודת. {ההשלמה, בע"ה, מחר}
"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל